

Minister Elżbieta Rafalska przedstawiła Radzie Ministrów bieżącą informację w sprawie realizacji programu "Rodzina 500 plus"

Pani Premier, Panie, Panowie Ministrowie

Działalność legislacyjna Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w tym okresie półrocznym przedstawiała się następująco.

Uchwalono dwie ustawy: ustawę o pomocy państwa w wychowaniu dzieci oraz ustawę o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego.

Cztery projekty ustaw znajdują się w Sejmie lub Senacie. Pięć projektów ustaw jest w trakcie ścieżki legislacyjnej i konsultacji. Podpisano jedno rozporządzenie Rady Ministrów, a jedno jest w trakcie ścieżki legislacyjnej. Podpisano siedem rozporządzeń ministra rodziny, a w trakcie ścieżki legislacyjnej jest ich dziewiętnaście.

Ustawa, którą chciałabym przybliżyć bardziej szczegółowo, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, została uchwalona 11 lutego 2016 roku i weszła w życie z dniem 1 kwietnia.

Ustawa wprowadzała pomoc ekonomiczną w postaci świadczenia wychowawczego w wysokości 500 zł na dziecko i skierowana jest do rodzin wychowujących dzieci do 18 roku życia. Świadczenie wychowawcze przysługiwać będzie ok. 3,7 miliona dzieci wychowanych w ponad 2, 7 miliona polskich rodzin.

Wprowadzeniu ustawy przyświecały trzy podstawowe cele. Pierwszy cel pronatalistyczny. Przewidujemy, że ustawa wiązać się będzie ze wzrostem liczby urodzeń o 278 tys. w ciągu 10 lat. Ustawa ma też przynieść wzrost wskaźnika dzietności. Planujemy, że w perspektywie dziesięcioletniej ten wskaźnik wzrośnie z obecnego poziomu 1, 29 do 1,6.

Drugi cel ustawy to inwestycja w kapitał ludzki. Ten cel łączy się z ideą budowania konkurencyjnego, wyposażonego w wiedzę i umiejętności społeczeństwa. Nie możemy się opierać na przeświadczeniu, że polityka rodzina jest równoznaczna z polityką socjalną. Nasza pomoc to pomoc w skali 18 lat życia dziecka w wysokości 108 tys., zł co stanowi niemalże 60% kosztów utrzymania dziecka do 18 roku życia. Konsekwentnie Pani Premier i rząd mówią, że polityka rodzinna to inwestycja. Inwestujemy w ludzi, budujemy silne państwo. Już pierwsze badania opinii publicznej wskazują, że Polacy wydadzą otrzymane świadczenie wychowawcze inwestując je w dzieci lepiej wykształcone, odżywione czy leczone. To długoterminowa korzyść dla Polski.

I trzecim celem, niezwykle ważnym, jest redukcja ubóstwa wśród najmłodszych. Z naszych szacunków wynika, że dzięki wprowadzeniu świadczenia wychowawczego ubóstwo może spaść o 3 punkty procentowe, a zagrożeniem ubóstwem wśród dzieci do 17 roku życia zmaleje

z 23% do poziomu 11%. I żadne z dotychczasowych narzędzi polityki społecznej, polityki rodzinnej, nie było tak efektywne w walce z biedą, jak nasz rządowy program.

Jak przebiegała praca nad ustawą - tak po krótko - bo one były niezwykle intensywne. Projekt był przygotowany w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Był przedmiotem szerokich konsultacji. W tym czasie obywatele mogli kierować swoje uwagi bezpośrednio do Ministerstwa, jak również na specjalnie utworzony w KPRM adres mailowy.

Kierownictwo resortu przeprowadziło cykl spotkań we wszystkich województwach, gdzie w drodze wysłuchań publicznych konsultowano projekt. W konsultacjach wzięło udział ponad 200 tys. osób.

Stały Komitet Rady Ministrów przyjął projekt 28 stycznia. Pozwolę sobie przybliżyć to chociaż w kilku słowach, żeby pokazać, w jakim tempie pracowaliśmy, aby dotrzymać harmonogramu wejścia w życie tej ustawy. A więc 28 stycznia przyjęcie przez Komitet Stały Rady Ministrów, Rada Ministrów przyjęła projekt 1 lutego 2016 r. Sejm rozpatrzył projekt 11 lutego. Senat przyjął stanowisko 12 lutego, 17 lutego Prezydent podpisał ustawę i tego samego dnia ustawa została opublikowana w Dzienniku Ustaw pod pozycją 195.

Przekazaliśmy natychmiast środki na realizację ustawy do samorządu. W ciągu tygodnia od publikacji ustawy przekazano środki finansowe na jej wdrożenie. To ok. 65 milionów zł, co stanowiło 20% należnych środków. Dzięki temu samorządy mogły się należycie przygotować do wejścia w życie ustawy. Już następnego dnia, a więc 18 lutego, zostały podpisane akty wykonawcze.

Specjalnie dla samorządów został opracowany podręcznik, zawierający szczegółowe wyjaśnienia na temat realizacji ustawy. Ten podręcznik jest nadal dostępny na stronach resortu, jest na bieżąco aktualizowany.

W dwa dni po uchwaleniu ustawy przez Prezydenta rozpoczęły się szkolenia dla pracowników gmin, zajmujących się realizacją ustawy. Pracownicy resortu odwiedzili wszystkie województwa, przy współpracy z służbami wojewodów. Przeszkolili pracowników samorządowych. Łącznie przeszkolono prawie 3, 800 tys. pracowników. W naszej ocenie jest to zaoszczędzenie dla gmin blisko 1, 5 miliona zł.

Została też przeprowadzona akcja informacyjna - we wszystkich 16 urzędach wojewódzkich uruchomiono specjalne numery kontaktowe. W kwietniu np. na infolinie ministerstwa rodziny zadzwoniło ok. 8 tys. osób.

Również minister rodziny i wiceministrowie odbyli wizyty we wszystkich województwach, dokonując oceny stanu przygotowań, a 1 kwietnia, w więc w dniu wejścia w życie ustawy, w całym kraju ruszyła akcja promocyjno-informacyjna urzędów wojewódzkich „Bus 500plus”.

Mając na uwadze skalę rozwiązań, wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadziliśmy szczególne mechanizmy, które pozwoliły na sprawną realizację zadań przez samorzady, a więc wprowadziliśmy trzymiesięczny termin na złożenie wniosku i trzymiesięczny termin na wydanie decyzji i wypłatę świadczenia, oraz uruchomiono elektroniczne kanały składania wniosku, w tym innowacyjne rozwiązanie, jakim jest możliwość złożenia wniosku za pośrednictwem bankowości elektronicznej. (Ale o tym pewnie powie Pani minister Streżyńska.)

Jaki jest stan realizacji programu 500 plus za okres od 1 kwietnia do 10 maja? Liczba wniosków o przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego to jest prawie 2 miliony 300 tysięcy wniosków, złożonych w formie papierowej 1,762 mln, złożonych w formie elektronicznej 528 tys.

To, co jest już ważne dzisiaj dla rodzin oczekujących na świadczenia to jest liczba decyzji. I ta liczba wynosi 964 tys. Jaka jest liczba wypłaconych świadczeń? Liczba wypłaconych świadczeń to jest 1,194 mln wypłaconych świadczeń. I poniesione z budżetu wydatki na świadczenie wychowawcze w tej chwili wynosi 594 mln zł.

Pełniejszą wiedzę będziemy mieli na koniec czerwca, kiedy mija ten termin, w którym wnioskodawcy mogą złożyć wniosek i dostać go z wyrównaniem od 1 kwietnia.

Kolejny istotny projekt to jest projekt ustawy o zmianie ustawy Kodeks pracy, a więc likwidacja syndromu pierwszej dniówki. Jest to zobowiązanie pracodawców do potwierdzania na piśmie warunków wcześniej zawartej z pracownikami umowy. Projekt został uchwalony 1 maja i ma wejść w życie z dniem 1 września. I aktualnie ustawa jest procedowana w Senacie.

Kolejny projekt istotny dla rynku pracy to jest projekt ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę i planowany termin wejścia w życie tej ustawy to jest 1 stycznia 2017 r. 12 maja projekt został przyjęty przez Komitet Stały Rady Ministrów. To, co wymaga na zwrócenie uwagi, to fakt, że w tej kwestii Rada Dialogu Społecznego, a więc też strona pracodawców i pracowników wypracowała w tej kwestii wspólne stanowisko, porozumienie, które pozwala nam na przyjęcie zaproponowanych zmian. Stąd ten termin taki trochę późniejszy, bo pierwotnie resort mówił, że ustawa wejdzie w życie najpierw pierwszego lipca, a potem, że wejdzie na początku września, ale w związku z tym, że mamy zawarty tak cenny, historyczny kompromis, ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Chciałabym też na chwilę odnieść się do ważnego rozporządzenia, rozporządzenia RM, które zmienia algorytm przekazywania środków z PFRON. To jest dla tego środowiska niezwykle ważna informacja. Dzięki tej zmianie zwiększono kwotę dofinansowania kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika na warsztatach terapii zajęciowej. Dotychczasowa kwota obowiązywała od 1.01.2009 r., nie pokrywała kosztów pobytu w warsztatach terapii zajęciowej. Nasze zwiększenie dotyczyło zwiększenia o 100 zł pobytu miesięcznego, a więc w skali roku ten koszt wzrósł do 15 tys. 996 zł.

Na pewno ważna jest też informacja, na jakim etapie znajduje się ustawa, która ma przywrócić wiek emerytalny, wynoszący dla kobiet 60 lat i dla mężczyzn 65. Projekt prezydencki ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach jest rozpatrywany przez podkomisję nadzwyczajną, która została powołana w ramach komisji polityki społecznej i rodziny, Rada Ministrów pozytywnie opiniuje ten projekt ustawy. Projekt stanowiska rządu jest w uzgodnieniach zewnętrznych do 19 maja 2016 r. Myślę, że informacje na temat bardziej szczegółowych prac nad pozostałymi aktami prawnymi przedstawiony zostanie też bardziej szczegółowo w innej formule, żebym nie wykorzystała tu nadmiernie czasu przynależnego ministrowi rodziny.

Dziękuję.